

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Katarzyna Balcerczyk

Protokolant: st. sekr. sąd. Łukasz Składowski

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z wniosku Skarbu Państwa- Nadleśnictwa G.

z udziałem A. S. (1), A. C., B. M., D. B., E. W., H. W. (1), I. W. (1), J. K., J. W. (1), J. T., M. B., M. W. (1), M. W. (2), T. B., U. A., Z. W.

o zasiedzenie

postanawia:

1. stwierdzić, że Skarb Państwa- Lasy Państwowe- Nadleśnictwo G. nabył z mocy prawa przez zasiedzenie własność następujących nieruchomości:

a) położonej w I., gmina P., o powierzchni 1,7355 ha, stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu nie prowadzi księgi wieczystej ani zbioru dokumentów z dniem 23 czerwca 2011 roku;

b) położonej w I., gmina P., o powierzchni 1,7943 ha, stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu nie prowadzi księgi wieczystej ani zbioru dokumentów z dniem 4 grudnia 2014 roku ;

c) położonej w I., gmina P., o powierzchni 1,0680 ha, stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu nie prowadzi księgi wieczystej ani zbioru dokumentów z dniem 22 grudnia 2012 roku;

d) położonej w I., gmina P., o powierzchni 4,8319 ha, stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu nie prowadzi księgi wieczystej ani zbioru dokumentów z dniem 10 sierpnia 2009 roku;

e) położonej w I., gmina P., o powierzchni 0,9608 ha, stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu nie prowadzi księgi wieczystej ani zbioru dokumentów z dniem 10 sierpnia 2009 roku;

2. oddalić wniosek Skarbu Państwa- Lasów Państwowych Nadleśnictwa G. o zasiedzenie:

a) działki położonej w I., gmina P., o powierzchni 1,6784 ha, stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu nie prowadzi księgi wieczystej ani zbioru dokumentów;

b) działki położonej w I., gmina P., o powierzchni 2,3235 ha, stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu nie prowadzi księgi wieczystej ani zbioru dokumentów;

3. oddalić wniosek o zasiedzenie:

a) działki położonej w I., gmina P., o powierzchni 1,6784 ha, stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu nie prowadzi księgi wieczystej ani zbioru dokumentów na rzecz I. W. (2), S. W. i T. W.;

b) działki położonej w I., gmina P., o powierzchni 2,3235 ha, stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Zgierzu nie prowadzi księgi wieczystej ani zbioru dokumentów na rzecz I. W. (2), S. W. i T. W.;

4. nie obciążać uczestników nie uiszczonymi kosztami sądowymi;

5. ustalić, iż każdy z uczestników w pozostałym zakresie ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 94/10

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 6 stycznia 2010 r. Skarb Państwa – Lasy Państwowe Nadleśnictwo G. w Z. wystąpiło o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości położonych w obrębie I., gmina P. oznaczonych w ewidencji gruntów numerami:

a) (...) o pow. 1,7355 ha z dniem 23 czerwca 2001 r.;

b) (...) o pow. 1,7943 ha z dniem 13 lutego 2004 r.;

c) (...) o pow. 1,0680 ha z dniem 10 lutego 2002 r.;

d) (...) o pow. 4,8319 ha z dniem 26 września 1999 r.;

e) (...) o pow. 1,6784 ha z dniem 26 września 1999 r.;

f) (...) o pow. 0,9608 ha z dniem 26 września 1999 r.;

g) (...) o pow. 2,3235 ha z dniem 26 września 1999 r.

(wniosek – k. 2-3)

Postanowieniem z dnia 29 września 2011 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników: Z. W., E. W., A. C., J. W. (1), M. B., B. M. oraz I. W. (1).

(postanowienie – k. 98, k. 99)

Na terminie rozprawy 29 września 2011 r. pełnomocnik uczestniczki B. M. wniósł o oddalenie wniosku w zakresie działki numer (...).

(protokół rozprawy – k. 98)

Pismem z dnia 20 października 2011 r. wnioskodawca cofnął wniosek o zasiedzenie w zakresie działki (...) o pow. 2,3235 ha położonej w miejscowości I.. Wnioskodawca wskazał, że wnosi o zasiedzenie pozostałych działek w dobrej wierze.

(pismo – k. 102-102v)

Uczestniczka B. M. nie wyraziła zgody na cofnięcie wniosku. Wniosła o stwierdzenie zasiedzenia działki numer (...) na rzecz I. W. (2), S. W., T. W. z dniem 1 stycznia 1985 r.

(pismo – k. 109, k. 102-102v)

Postanowieniem z dnia 15 maja 2012 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników I. W. (1) i J. W. (1).

(postanowienie – k. 111)

Pismem z dnia 31 sierpnia 2012 roku pełnomocnik uczestników oświadczył, że nie sprzeciwia się cofnięciu wniosku o zasiedzenie działki nr (...) i przyłączył się do wniosku o umorzenie postępowania w tym zakresie.

(pismo k. 155)

Na terminie rozprawy w dniu 4 września 2012 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł wniosek o zasiedzenie także wobec działki nr (...). Postanowieniem z tego samego dnia Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika J. K..

(protokół k. 161, postanowienie – k. 162v)

Postanowieniami z dnia 4 września 2012 r. i 12 marca 2013 r. Sąd dokonał ogłoszenia o toczącym się postępowaniu na stronie (...)

(postanowienie – k. 162v-163, k. 191v-192)

Uczestnicy E. W., J. W. (1), M. B., I. W. (1), J. K. wniosły o stwierdzenie zasiedzenia całej działki numer (...) wraz z częścią zalesioną.

(pismo – k. 232)

Na terminie rozprawy 9 grudnia 2014 r. wnioskodawca poparł wniosek o zasiedzenie działki (...) z dniem 23 czerwca 2011 r., działki (...) z dniem 13 lutego 2014 r., działki (...) z dniem 10 lutego 2012 r., działki (...) z dniem 26 września 2009 r., działki (...) z dniem 26 września 2009 r., działki (...) z dniem 26 września 2009 r., działki (...) z dniem 26 września 2009 r.

(protokół rozprawy – k. 323)

Pismem z dnia 4 lutego 2015 r. pełnomocnik uczestników wniósł o stwierdzenie zasiedzenia działki numer (...).

(pismo – k. 350)

Na terminie rozprawy 31 marca 2015 r. pełnomocnik uczestników wniósł o stwierdzenie zasiedzenia działek (...) z dniem 1 stycznia 1985 r.

(protokół – k. 360)

Pismem z dnia 8 maja 2015 r. wnioskodawca wniósł o stwierdzenie zasiedzenia działki numer (...) z wyłączeniem siedliska o pow. 0,0778 ha.

(pismo – k. 369)

Postanowieniem z dnia 12 maja 2015 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników: M. W. (1), M. W. (2), I. W. (1), U. A., D. B..

(postanowienie – k. 370)

Na terminie rozprawy 23 lipca 2015 r. uczestnicy M. W. (1), M. W. (2), I. W. (1), D. B., Z. W., A. C., J. W. (1), B. M., J. T. wnieśli o stwierdzenie zasiedzenia działki numer (...) na rzecz I. W. (2), S. W., T. W. z dniem 1 stycznia 1985 r, ewentualnie o zasiedzenie przez w/w w udziałach po 1/3 udziałów przysługujących w tychże działkach następcom W. W. (1) i W. Ł.. Uczestniczka A. S. (1) wniosła o oddalenie obu wniosków.

(protokół rozprawy – k. 396v)

Na terminie rozprawy 8 grudnia 2015 r. pełnomocnik uczestników wniósł o zasiedzenie działek nr (...) w udziałach po 1/3 przez I. W. (2), S. W., T. W..

(protokół rozprawy – k. 426)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Aktem notarialnym z dnia 7 marca 1917 r. N Rej (...) K. W. nabyła połowę osady włościańskiej położonej we wsi I. zapisaną w tabeli likwidacyjnej pod numerem 29, a według projektu – 31, która to połowa osady obejmowała przestrzeń 7 mórg, zabudowania i serwituty.

(kopia aktu notarialnego – k. 299)

Cała osada włościańska o pow. 14 morgów to obecnie działki (...) bez urządzonej księgi wieczystej (dawna numeracja (...)) oraz sąsiadujące z nimi działki (...), dla których prowadzona jest księga wieczysta (...). Na nieruchomości o pow. 7 morgów opisaną w akcie notarialnym N Rej (...) składają się działki numer (...).

(pisemna opinia biegłego z zakresu geodezji i kartografii – k. 314-317, pismo ze Starostwa - k. 338)

Na początku XX wieku na przedmiotowej nieruchomości został wybudowany budynek mieszkalny.

(przesłuchanie uczestniczki B. M. – k. 397v w zw. z k. 99 wyjaśnień informacyjnych)

Na nieruchomości mieszkała K. W. wraz z dziećmi.

(przesłuchanie uczestniczki B. M. – k. 397v w zw. z k. 99 wyjaśnień informacyjnych)

K. W. zmarła 8 sierpnia 1936 r. pozostawiając po sobie pięcioro dzieci: W. W. (2), W. Ł., H. W. (2), J. W. (2) i M. W. (3).

(bezsporne)

Aktem notarialnym z dnia 9 września 1936 r. rep. nr(...) M. W. (3) sprzedał przysługujące mu udziały po matce K. W. w nieruchomości położonej w I. bratu J. W. (2) i jego żonie A. W. w udziałach po 1/2.

(bezsporne, nadto kopia aktu notarialnego – k. 48-48v, poświadczona za zgodność kopia aktu – k. 66-66v)

W 1936 r. na nieruchomości zamieszkała A. W. – żona J. W. (2). Mieszkali tam również ich trzech synowie: I., T. i S..

(przesłuchanie uczestniczki B. M. – k. 397v w zw. z k. 99, 147 wyjaśnień informacyjnych)

A. W. uprawiała na działce żyto i ziemniaki.

(przesłuchanie uczestniczki B. M. – k. 397v w zw. z k. 99 wyjaśnień informacyjnych)

Po śmierci A. W. T. W. i jego żona mieszkali na działce sami.

(zeznania świadka J. K. – k. 451)

T. W. mieszkał na działce aż do śmierci w 2006 r. Na okolicznej części przedmiotowej nieruchomości hodował warzywa.

(przesłuchanie uczestniczki B. M. – k. 397v w zw. z k. 147 wyjaśnień informacyjnych, zeznania świadka J. J. – k. 161v)

Ewidencja gruntów dla obrębu I. została założona w 1966 r.

W pierwszym rejestrze do działek wówczas oznaczonych numerami (...) ujawnieni byli spadkobiercy J. W. (3) a jako użytkownik A. W.. W 1975 r.

na podstawie zawiadomienia z dnia 26 lutego 1975 r. do powyższych działek ujawniono Lasy Państwowe Nadleśnictwo G..

(bezsporne, nadto pismo Starostwa Powiatowego w Z. – k. 338, wypis z rejestru gruntów – k. 113)

Decyzją z dnia 10 lutego 1969 roku Prezydium Powiatowej Rady Narodowej działka nr (...) została zalesiona.

(kserokopia decyzji k. 49)

W 1977 r. działka nr (...) została zalesiona. Sadzonki były z nadleśnictwa. Koszty sadzonek nie były do zwrotu. Pielęgnacja lasu następowała albo na koszt właściciela albo Skarbu Państwa. Nasadzenia częściowo robili mieszkańcy w czynnie społecznym. Cała działka, poza siedliskiem, została zalesiona. Na działce numer (...) pozostało siedlisko, tj. budynek z częścią gospodarczą. Na pozostałym obszarze był las. Pracownicy nadleśnictwa zajmowali się jego pielęgnacją, tj. wykonywane były przerzedzenia, wycinano chwasty i drzewa niepożądane. Ponadto wykonywano zabezpieczenia przeciwpożarowe. Do 1990 roku Nadleśnictwo nie pozyskiwało z tego lasu drewna. A. A. był na przedmiotowym terenie nadleśniczym do roku 1990, kiedy to zastąpił go na tej funkcji A. S. (2).

(zeznania świadka A. A. – k. 146-147, zeznania świadka J. J. – k. 161v-162, przesłuchanie uczestniczki B. M. – k. 397v w zw. z k. 147 wyjaśnień informacyjnych, zeznania świadka J. J. – k. 162, zeznania świadka Z. Z. – k. 218)

Pracownicy nadleśnictwa wycinali z działki drzewa i składowali na nieruchomości wycięte drzewo. T. W. nie protestował. Było to po 1990 roku.

(zeznania świadka A. S. (2) – k. 162, zeznania świadka Z. Z. – k. 218)

T. W. interesował się tym, co robili pracownicy nadleśnictwa

na działce. Do śmierci ścinał drewno z lasu, aby opalić sobie mieszkanie. Gdy pytano go czy może wycinać drewno z lasu mówił, że przecież to jego las. Wycinał drewno zarówno z działki nr (...) jak i(...)

(zeznania świadka A. S. (2) – k. 162, przesłuchanie B. M. k. 397 v i k. 451)

Rodzina W. również dokonywała czynności pielęgnacyjnych w lesie, zarówno na działce (...) jak i (...), takich jak usuwanie chwastów, czyszczenie sosen, usuwanie suchych gałęzi. Brali także drewno na opał z tychże lasów.

(przesłuchanie uczestniczki B. M. – k. 397v w zw. z k. 147 wyjaśnień informacyjnych, zeznania świadka W. E.- k. 217, przesłuchanie uczestniczki I. W. (1) k. 397 i k. 451, przesłuchanie J. K. k. 451)

T. W. do swojej śmierci zajmował się siedliskiem oraz dokonywał czynności pielęgnacyjnych lasu. Pozostali bracia J. W. (2) odwiedzali brata. Remonty robił sam T. W., z tym, że czasami korzystał z pomocy braci. Oni nie chcieli aby rozliczał się z nimi z tej działki. T. W. płacił podatki od działki (...). On nigdy nie wydzierżawiał ani nie wynajmował domu nikomu. Po śmierci A. W. zrobił ogrodzenie z desek. Naprawiał dom. On do śmierci nie chciał uregulować kwestii korzystania przez niego z tejże działki. Wszystkie decyzje dotyczące tej działki podejmował sam. Inni spadkobiercy K. W. nie rościli sobie pretensji do tejże działki.

(zeznania świadka W. E.- k. 217, zeznania świadka Z. Z. k. 218-219, przesłuchanie J. T. k. 397, przesłuchanie A. S. (1) k. 397 v)

Za właściciela działki nr (...) w rodzinie uważano T. W..

(przesłuchanie I. W. (1) k. 397, przesłuchanie J. T. k. 397, przesłuchanie A. S. (1) k. 397 v)

Nadleśnictwo sprawuje również nadzór nad lasami prywatnymi, które są w okolicy. Nadzór ten obejmuje czynności, jakie powinien wykonywać właściciel, w tym o wycięciu drzew. Działka nr (...) określona jest w podziale administracyjnym lasów państwowych jako oddział 75.

(zeznania świadka A. S. (2) – k. 162)

Spadek po J. W. (2) zmarłym 25 listopada 1945 r. i A. W. zmarłej 24 listopada 1969 r. na podstawie ustawy nabyli zstępni: I. W. (2), T. W., S. W. po 1/3 części każdy z nich. Spadek po S. W. zmarłym 10 kwietnia 1971 r. nabyli żona J. W. (1) oraz zstępna M. B. po 1/2 części każda z nich. Spadek po T. W. zmarłym 13 września 2006 r. nabyli zstępni Z. W., E. W., A. C. po 1/3 każde z nich.

(bezsporne, nadto poświadczona za zgodność kopia postanowienia z dnia 30 marca 2009 r.
I Ns 8/09 – k. 69)

M. W. (3) pozostawił po sobie syna R. W., który zmarł, pozostawiając po sobie M. W. (1). W. W. (1) pozostawił po sobie syna A., który zmarł, pozostawiając po sobie I. W. (1), M. W. (2), U. A. i D. B., oraz syna H. W. (1). H. W. (2) pozostawiła po sobie T. B. oraz J. T., zaś W. A. S..

(bezsporne)

Decyzją z dnia 4 lutego 1978 roku Nadleśnictwa L. wydaną na podstawie art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 listopada 1973 roku o zagospodarowaniu lasów nie stanowiących własność Skarbu Państwa nakazano A. W. usunięcie-ograniczenie wzrostu drzew wadliwych lub hamujących prawidłowy rozwój młodników w młodniku sosnowym w wieku 9 lat położonym na pow. 1,60 ha. Pouczono ją jednocześnie, że w razie niewykonania decyzji zastosowany będzie przewidziany w art. 113 pkt 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji środek egzekucji administracyjnej w postaci zastępczego wykonania.

(kserokopia decyzji k. 71-71v)

Spadek po I. W. (2) zmarłym w dniu 19 lipca 2004 r. nabyły: żona I. W. (1) oraz córki B. M. i J. K. po 1/3 części.

(bezsporne, nadto kopia postanowienia – k. 96)

Obecnie na działce numer (...) znajdują się pozostałości ogrodzenia o długości ok. 7,5 m. Siedlisko zlokalizowane na działce zostało wykreślone na mapie do celów prawnych sporządzonej przez geodetę M. R. zaewidencjonowanej w Starostwie (...) pod poz. P.1020. (...) w dniu 22 października 2015 r. i oznaczone numerem (...) o pow. 0,1011 ha.

(pisemna opinia biegłego z zakresu geodezji i kartografii – k. 242-244, opinie uzupełniające – k. 294, 403-405 – mapa, 426v, 428)

Pismem z dnia 7 maja 2008 roku wnioskodawca zwrócił się do Z. W. prosząc o kontakt telefoniczny w celu wyjaśnienia na jakiej podstawie budynek mieszkalny, którego obecność stwierdzono, i o którym brak informacji w posiadanej dokumentacji, znalazł się na gruntach Nadleśnictwa.

(kserokopia pisma k. 56)

Decyzją z dnia 26 września 1979 roku Prezydenta Miasta Ł. nr (...) zatwierdzono projekt scalenia gruntów obszaru M., gm. P., w skład którego wchodzi miejscowości: G., I., P., T., N., M. i N., S., F. i G., I., I. i R.. W odniesieniu do wsi I. wprowadzono zmiany do projektu wobec gospodarstwa (...), dotyczące działek nr (...) wydzielonych z gosp. 29.

(bezsporne, a nadto kserokopia decyzji k. 12-17)

Zgodnie z rejestrem szacunku porównawczego gruntów po scaleniu z dnia 10 sierpnia 1979 r. władającym działkami (...) stały się Lasy Państwowe Nadleśnictwo G..

(kopia rejestru szacunku porównawczego gruntów po scaleniu – k. 7-8, k. 114-116)

Decyzją Naczelnika Gminy P. z dnia 23 czerwca 1981 r. nr (...) przekazano na rzecz Nadleśnictwa Państwowego w G. w trwały zarząd i użytkowanie nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi o pow. 1,74 ha położoną w I. i oznaczoną numerem 117.

(bezsporne, nadto odpis decyzji – k. 18)

Decyzją z dnia 10 lutego 1982 r. nr (...) Naczelnik Gminy w P. przejął na rzecz Państwa grunty położone w I. nr (...)

(kopia decyzji – k. 11)

Decyzją Naczelnika Gminy P. z dnia 22 grudnia 1982 r. nr (...) przekazano na rzecz Nadleśnictwa Państwowego w G. w trwały zarząd i użytkowanie nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi o pow. 1,05 ha położoną w I. i oznaczoną numerem (...) (stanowiącą część działki (...)).

(bezsporne, nadto odpis decyzji – k. 58)

Decyzją Naczelnika Gminy P. z dnia 4 grudnia 1984 r. nr (...) przekazano na rzecz Nadleśnictwa Państwowego w G. w trwały zarząd i użytkowanie nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi o pow. 1,80 ha położoną w I. i oznaczoną numerem (...)

(bezsporne, nadto odpis decyzji – k. 6)

W wykazie zmian gruntowych z lipca 1984 roku jako władający działką (...) w 1984 r. ujawniony był Państwowy Fundusz Ziemi.

(kopia wykazu zmian gruntowych – k. 4-5v)

Lasy Państwowe Nadleśnictwo G. prowadziło na powyższych nieruchomościach gospodarkę leśną. Działki te znajdowały się we władaniu Nadleśnictwa. Były objęte planem urządzenia lasu na lata 2004 do 2013 oraz elaboratem urządzania gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa G. na okres gospodarczy od 1 stycznia 1994 roku do 31 grudnia 2003 roku.

(kopia elaboratu urządzania gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa G. k. 32-39, plan urządzenia lasu k. 26-32, kopia skorowidzu władających gruntami – k. 110-122, kopia wykazu zmian gruntowych – k. 4-5v, kopia rejestru szacunku porównawczego gruntów po scaleniu – k. 7-8, k. 114-116, kopia wykazu zmian gruntowych – k. 9-10v, wypisy i wyrzysy z map ewidencyjnych – k. 19-25)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych dowodów, które uznał za wiarygodne. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka Z. Z., jakoby od lat 70-tych nadleśnictwo przyjeżdżało na działkę nr (...) i wycinało drzewa na papier, nie pytając się nikogo o zgodę, a także odnośnie daty zalesienia działki nr (...). Zeznania świadka w tym zakresie nie pokrywają się z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym nawet zeznaniami świadków wnioskodawcy. Sąd nie dał także wiary z zeznaniom świadka J. J., jakoby na żadnej z działek objętych wnioskiem w roku 1975 nie było żadnego siedliska jako oczywiście sprzecznym z pozostałym zgromadzonym w sprawie

materiałem dowodowym. Określając datę zalesienia działek nr (...) sąd oparł się na decyzji z dnia z dnia 10 lutego 1969 roku Prezydium Powiatowej Rady Narodowej oraz zeznaniach świadków J. J., który był w tej dacie nadleśniczym na przedmiotowym terenie, uznając, że jego wiedza w tym zakresie jest najbardziej miarodajna.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Wniosek Skarbu Państwa- Lasów Państwowych- Nadleśnictwa G. w przeważającej części zasługuje na uwzględnienie, zaś wniosek o zasiedzenie działek nr (...) na I. W. (2), S. W., T. W. zasługuje na oddalenie.

W pierwszym rzędzie odnieść się należy do kwestii oświadczeń procesowych składanych przez uczestników postępowania w jego toku.

Pismem z dnia 20 października 2011 roku Skarb Państwa- Nadleśnictwo G. w Z. cofnął swój wniosek o zasiedzenie przedmiotowej działki, jednakże uczestnicy postępowania w piśmie z dnia 20 lutego 2012 roku nie wyrazili zgody na cofnięcie tegoż wniosku, wnosząc o stwierdzenie zasiedzenia przedmiotowej działki na rzecz I. W. (2), S. W. i T. W. z dniem 1 stycznia 1985 roku.

Stanowisko to podtrzymali na terminie rozprawy w dniu 3 lipca 2012 roku, na którym przesłuchany został jeden świadek i informacyjnie wysłuchana uczestniczka I. W. (1).

Pismem z dnia 31 sierpnia 2012 roku uczestnicy oświadczyli, iż nie sprzeciwiają się cofnięciu wniosku w zakresie działki (...) przez wnioskodawcę.

Pomimo teź zmiany stanowiska przez uczestnika, wnioskodawca ze względu na stopień zaawansowania postępowania poparł swój wniosek o zasiedzenie także w zakresie działki nr (...).

W myśl art. 512 § 1 kpc po rozpoczęciu posiedzenia albo po złożeniu przez któregokolwiek z uczestników oświadczenia na piśmie cofnięcie wniosku jest skuteczne tylko wtedy, gdy inni uczestnicy nie sprzeciwili się temu w terminie wyznaczonym.

W niniejszej sprawie uczestnicy sprzeciwili się cofnięciu wniosku co do działki nr (...), czyniąc go bezskutecznym, następnie zaś wyrazili zgodę na cofnięcie wniosku w tym zakresie. W orzecznictwie przyjmuje się możliwość odwołania oświadczeń procesowych aż do momentu uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19.03.2002 r., IV CKN 917/00 i z dnia 20.01.2004 r., II CK 80/06, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1957 r., IV CR 1036/55, OSPiKA 1958, z. 1, poz. 30). Jednocześnie w przypadku czynności procesowych wywołujących także skutki materialnoprawne, takich jak cofnięcie pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia, przyjmuje się, iż przyczyną ich odwołania mogą być wady oświadczenia woli. Sąd podziela jednak pogląd, iż w przypadku czynności procesowych nie wywołujących per se takiego skutku (tj. cofnięcie wniosku, wyrażenie sprzeciwu co do cofnięcia wniosku) przyczyny mogą być szersze, tj. podstawą do odwołania takiej czynności może być ważna przyczyna, podlegająca ocenie sądu. Tym samym uczestnicy mogli odwołać swój sprzeciw wobec cofnięcia wniosku w zakresie działki nr (...), jednak powinni wskazać ważną przyczynę takiego odwołania, czego nie uczynili. Należy także podkreślić, iż takie samo prawo do odwołania swego oświadczenia procesowego o cofnięciu wniosku przysługiwało wnioskodawcy, przy czym wskazał on jako przyczynę popierania swego wniosku stopień zaawansowania postępowania w odniesieniu do teź działki. Tym samym nie było przeszkód do dalszego prowadzenia postępowania także w zakresie działki nr (...).

Zasiedzenie jest pierwotnym sposobem nabycia własności rzeczy przez upływ czasu.

Dla przyjęcia, iż skutek w postaci zasiedzenia nastąpił koniecznym jest stwierdzenie ziszczenia się dwóch kumulatywnych przesłanek, a mianowicie posiadania oraz upływu przewidzianego w ustawie terminu. Przy czym posiadanie prowadzące do zasiedzenia musi mieć samoistny oraz nieprzerwany charakter.

Posiadaczem samoistnym rzeczy jest zaś ten, kto włada nią jak właściciel (art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 336 k.c.). „Posiadanie samoistne” rozumiane jest jako stan faktyczny składający się z dwóch występujących łącznie elementów: faktu władania rzeczą (corpus)

i woli wykonywania tego władztwa dla siebie (animus rem sibi habendi). Pierwszy z tych elementów występuje, gdy dana osoba znajduje się w sytuacji, która pozwala jej na korzystanie z rzeczy, w taki sposób, w jaki mogą to czynić osoby, którym przysługuje do rzeczy określone prawo. O możliwości korzystania z rzeczy można mówić wówczas, jeżeli władający może używać rzeczy, pobierać z niej pożytki, przekształcać, a nawet rzecz zniszczyć. Zakres potencjalnego korzystania z rzeczy jest najszerszy przy posiadaniu samoistnym, odpowiada ono wówczas treści prawa własności.

Drugi czynnik w postaci woli władania dla siebie przejawia się w podejmowaniu wielu czynności wskazujących na to, że posiadacz traktuje rzecz jako własną. Przy czym, jak podniósł Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 28 kwietnia 1999 roku wydanego w sprawie o sygn. akt I CKN 430/98, OSNC 1999/11/98, jest oczywiste, i pozostaje poza wszelką dyskusją, że podłożem zasiedzenia – instytucji prawa rzeczowego polegającej na usuwaniu długotrwałej niezgodności między stanem posiadania a rzeczywistym stanem prawnym – jest taki stan faktyczny, który nie opiera się na prawie własności. Istotnym elementem tego stanu musi być natomiast posiadanie określane mianem „posiadania samoistnego”, polegające na faktycznym władaniu rzeczą „jak właściciel”. Konieczne jest zatem wykonywanie przez posiadacza, który – co jasne – właścicielem nie jest, czynności faktycznych wskazujących na samodzielny, rzeczywisty, niezależny od woli innej osoby stan władztwa. Mówiąc inaczej, wszystkie dyspozycje posiadacza powinny swą treścią odpowiadać dyspozycjom właściciela.

Poza tym, nie w każdej sytuacji posiadacz musi mieć przekonanie, iż jest właścicielem. Kwestia świadomości, jaką posiadacz odnosi do wykonywanego prawa, a więc przekonanie o tym, czy jest lub nie jest właścicielem posiadanej rzeczy, rzutuje natomiast na dobrą albo złą wiarę posiadania. Tak więc w dobrej wierze jest posiadacz, który pozostaje w błędnym, ale usprawiedliwionym okolicznościami sprawy przeświadczeniu, że przysługuje mu prawo własności. Dobrą wiarę posiadacza wyłącza więc jego wiedza o rzeczywistym stanie prawnym (stanie własności) oraz jego niedbalstwo. Pozostaje również w złej wierze osoba, która przy dołożeniu należytej staranności mogła się dowiedzieć, że nie jest właścicielem nieruchomości. Przy czym, zgodnie z art. 7 k.c., jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.

W niniejszej sprawie wnioski o zasiedzenie dotyczyły działek położonych w I. o numerach (...)i (...).

Odnosnie działek (...) nie było wątpliwości, iż znajdowały się one w samoistnym posiadaniu wnioskodawcy. Jak wynika ze zgromadzonych w sprawie dokumentów, działki (...) zostały przekazane w trwały zarząd i użytkowanie Nadleśnictwu, co wyznacza początek biegu terminu zasiedzenia, przy czym nastąpiło to na podstawie decyzji wydanych w różnych terminach w odniesieniu do poszczególnych działek. Bieg zasiedzenia działki numer (...) rozpoczął się zatem 23 czerwca 1981 r., wobec działki (...)/7 - 22 grudnia 1982 r., zaś wobec działki (...)/3 - 4 grudnia 1984 r. Lasy Państwowe Nadleśnictwo G. stały się natomiast władającym działek (...) po scaleniu gruntów, co wynika z rejestru z dnia 10 sierpnia 1979 r.

Stosownie do przepisu art. 172 k.c., posiadacz nieruchomości niebędący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (zasiedzenie);

po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze. Przy czym, iż w/w terminy zostały wprowadzone do kodeksu cywilnego ustawą z dnia 28 lipca 1990 roku (Dz. U. nr 55 poz. 321). Poprzednio były one krótsze i wynosiły odpowiednio dziesięć i dwadzieścia lat. Zgodnie z brzmieniem art. 9 ustawy nowelizującej, do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. przed dniem 1 października 1990 roku), stosuje się od tej chwili przepisy niniejszej ustawy; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie.

W niniejszej sprawie wnioskodawca objął powyższe działki w posiadanie w złej wierze, gdyż nie przysługiwał mu tytuł własności do działek. Zgromadzony materiał dowodowy obala zatem domniemania dobrej wiary.

Bieg zasiedzenia działki numer (...) rozpoczął się zatem 23 czerwca 1981 r., bieg zasiedzenia w odniesieniu do działki (...) rozpoczął się 22 grudnia 1982 r., zaś wobec działki (...)/3 - 4 grudnia 1984 r. Lasy Państwowe Nadleśnictwo G. stały się natomiast władającym działek (...) po scaleniu gruntów, co wynika z rejestru z dnia 10 sierpnia 1979 r. Termin zasiedzenia w odniesieniu do działki o numerze ewidencyjnym (...) upłynął zatem z dniem 23 czerwca 2011 roku; w odniesieniu do działki o numerze ewidencyjnym (...) z dniem 4 grudnia 2014 roku; w odniesieniu do działki (...) z dniem 22 grudnia 2012 roku; zaś w odniesieniu do działek o numerach ewidencyjnych (...) z dniem 10 sierpnia 2009 roku.

W pozostałym zakresie, tj. w odniesieniu do działek (...) w części zalesionej wniosek Skarbu Państwa-Lasów Państwowych –Nadleśnictwa G. podlegał oddaleniu, wobec niespełnienia przez wnioskodawcę przesłanki samoistnego posiadania przedmiotowej działki.

W 1977 r. działka nr (...), zaś w roku 1969 działka nr (...) zostały prawie w całości zalesione przez Skarb Państwa. Jedynym niezalesionym obszarem było siedlisko znajdujące się na działce nr (...), które pozostało we władaniu rodziny W.. Pracownicy nadleśnictwa dokonywali czynności pielęgnacyjnych wobec lasu zlokalizowanego na działce. Jednocześnie rodzina W. sama również dokonywała czynności pielęgnacyjnych lasu. Z żadnego z przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku o zagospodarowaniu lasów i nieużytków nie stanowiących własności Skarbu Państwa oraz niektórych lasów i nieużytków państwowych (Dz. U z 1960 roku, nr 29 poz. 166 ze zm.), która była podstawą zalesienia działek nr (...) nie wynika, aby stanowiły one podstawę do przejścia własności tychże nieruchomości na Skarb Państwa, ani też z samego faktu zalesienia nie wynika domniemanie posiadania tychże nieruchomości przez Skarb Państwa.

W sprawie ustalono, że do swej śmieci T. W. wycinał drewno z lasów znajdujących się na działkach (...) na opał. Władał on zatem nie tylko obszarem siedliska, ale także zalesionymi częściami tychże działek. W sprawie ustalono także, że pracownicy wnioskodawcy wykonywali na działkach nr (...) czynności pielęgnacyjne wobec znajdujących się tam lasów. Sam fakt wykonywania przez pracowników Nadleśnictwa czynności pielęgnacyjnych w lesie nie przesądza zasadności wniosku o zasiedzenie ze strony wnioskodawcy. Należy w kontekście tych ustaleń zwrócić bowiem uwagę na treść wezwania z roku 1978 do wykonania czynności pielęgnacyjnych w lesie, skierowanego do A. W. z zagrożeniem sankcją w postaci wykonania zastępczego. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, czynności pielęgnacyjne w lesie wykonywał zarówno T. W., jak i A. W.. Nie można wykluczyć w niniejszej sprawie, że w razie niewykonania ich przez rodzinę W. działania podejmowane przez Nadleśnictwo były właśnie owym wykonaniem zastępczym, a zatem środkiem egzekucyjnym wynikającym z przepisu art. 113 pkt 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika bowiem, że również wobec lasów prywatnych pracownicy Nadleśnictwa dokonywali takich czynności, jakie wymagane są od właścicieli. Takie jednak działanie nie jest działaniem w sferze dominium, a w sferze imperium, a zatem władczych działań państwa, i nie może w ocenie sądu prowadzić do zasiedzenia (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1993 r., III CZP 72/93, OSNC 1994, nr 3, poz. 49). Wniosek Nadleśnictwa o zasiedzenie powyższych działek należało zatem oddalić.

Oddaleniu podlegał również wniosek uczestników o stwierdzenie zasiedzenia na rzecz I. W. (2), S. W. oraz T. W. z dniem

1 stycznia 1985 r. Przede wszystkim, Jak ustalił Sąd, po śmierci A. W. 24 listopada 1969 r. na nieruchomości mieszkał wyłącznie T. W. wraz z żoną. Nie posiadali tej nieruchomości w żadnym zakresie I. W. (2) ani S. W.. To T. W. uchodził w oczach członków rodziny za właściciela tejże nieruchomości. Wniosek mógłby podlegać zatem uwzględnieniu jedynie w odniesieniu do T. W.. Należy jednak pamiętać, że wniosek ze strony uczestników jest wnioskiem o zasiedzenie w ramach stosunku współwłasności. Tym samym nie ma możliwości uwzględnienia wniosku o zasiedzenie działek (...), gdyż instytucja zasiedzenia- co oczywiście- nie może dotyczyć właściciela. Jak zaś ustalono to w sprawie, uczestnicy, w tym T. W., jako spadkobiercy K. W., która nabyła działki nr (...) aktem notarialnym z dnia 7 marca 1917 r. N Rej (...), są współwłaścicielami tychże działek. Możliwe byłoby zatem jedynie uwzględnienie

wniosku ewentualnego zgłoszonego w dniu 23 lipca 2015 r o zasiedzenie przez T. W. udziałów w przedmiotowej nieruchomości przysługujących spadkobiercom W. W. (1) i W. Ł.. Na marginesie jednak zauważyć należy, iż tak sformułowany wniosek nie uwzględnia udziałów przysługujących spadkobiercom H. W. (2). Uwzględnienie jednak wniosku ewentualnego jest niemożliwe z przyczyn szczegółowo opisanych poniżej.

W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, iż jest możliwe zasiedzenie udziału we współwłasności nieruchomości, w tym udziału przysługującego jednemu ze współwłaścicieli przez drugiego współwłaściciela, przy czym wniosek może dotyczyć zarówno wszystkich, jak i – jak w niniejszej sprawie - niektórych udziałów we współwłasności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2004 roku, III Ck 476/02, Lex 586043).

Zgodnie z art. 206 k.c., każdy ze współwłaścicieli jest uprawniony do współposiadania rzeczy wspólnej oraz do korzystania z niej w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez pozostałych współwłaścicieli.

Z charakteru współwłasności wynika uprawnienie do współposiadania w zakresie nie wyłączającym pozostałych współwłaścicieli (art. 206 k.c.). Uprawnienie to wynika z prawa współwłasności jako prawa własności przysługującego niepodzielnie kilku osobom (art. 195 k.c.). Prawo to cechuje jedność przedmiotu własności, wielość podmiotów i niepodzielność samego prawa. Niepodzielność prawa wyraża się w tym, że każdy ze współwłaścicieli ma prawo do całej rzeczy. Posiadanie rzeczy przez współwłaściciela jest zatem posiadaniem właścicielskim i samoistnym, stanowi bowiem realizację jego niepodzielnego prawa do rzeczy. Oznacza to, że z faktu posiadania rzeczy przez współwłaściciela wynika jedynie, iż korzysta on z tej rzeczy zgodnie z przysługującym mu prawem. (postanowienie SN z 20 września 2012 r., IV CSK 117/12, LEX nr 1230156).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 24 maja 2013 r. (V CSK 269/12, LEX nr 1365760), artykuł 339 k.c. nie może posłużyć jako podstawa domniemania samoistności posiadania przez współwłaściciela nieruchomości w zakresie udziałów innych współwłaścicieli, ponieważ co do zasady posiadanie całości rzeczy stanowi jedno z uprawnień współwłaściciela (art. 206 k.c.). Posiadając rzecz współwłaściciel realizuje prawo, które mu przysługuje. Samoistne posiadanie w zakresie udziału innego współwłaściciela, które może doprowadzić do zasiedzenia tego udziału, wymaga ujawnienia woli wyjścia poza własne prawa i wkroczenia w zakres zastrzeżony dla innego uprawnionego. Wykazanie aktywności potwierdzającej wolę wyłączenia innych współwłaścicieli od posiadania wymaga więc przeprowadzenia pozytywnego dowodu przez współwłaściciela posiadającego rzecz, a nie powołania się na domniemanie prawne.

W takiej sytuacji nie jest więc wystarczające powołanie się na domniemanie z art. 339 k.c., ale konieczne jest wykazanie, że zakres samoistnego posiadania został rozszerzony o zakres udziałów pozostałych współwłaścicieli i zmiana ta została uzewnętrzniona nie tylko w stosunku do osób trzecich, ale w sposób widoczny w stosunku do współwłaścicieli, których udziały są objęte wnioskiem o zasiedzenie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1999 r., III CKN 214/98, niepubl.; z dnia 17 października 2003 r., IV CK 115/02, niepubl.; z dnia 7 listopada 2003 r., I CK 235/03, niepubl.; z dnia 8 października 2008 r., V CSK 146/08, niepubl.; z dnia 7 stycznia 2009 r., II CSK 405/08, niepubl.; z dnia 1 kwietnia 2011 r., III CSK 184/10, niepubl.; z dnia 2 marca 2012 r., II CSK 249/11, niepubl.; z dnia 7 marca 2012 r., II CSK 495/12, niepubl.; z dnia 19 marca 2013 r., I CSK 735/12, niepubl.; z dnia 15 maja 2013 r., III CSK 263/12, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2013 r., II CSK 581/12, niepubl.).

O samoistnym posiadaniu współwłaściciela zamieszkującego w znajdującym się na niej budynku nie przesądza zatem samodzielne wykonywanie uprawnień właścicielskich, administrowanie nieruchomością, ponoszenie ciężarów związanych z utrzymaniem nieruchomości. Również fakt niewykonywania współposiadania przez innych współwłaścicieli nie świadczy automatycznie o samoistności posiadania współwłaściciela wykonującego władztwo, bowiem jest to uprawnienie współwłaścicieli, a nie obowiązek. Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że surowe wymagania wobec współwłaściciela zmieniającego zakres posiadania samoistnego są uzasadnione koniecznością

zapewnienia bezpieczeństwa stosunków prawnych i ochrony własności zwłaszcza, że powołanie się przez współwłaściciela na zmianę woli, czyli elementu subiektywnego mogłoby zbyt łatwo prowadzić do utraty praw pozostałych współwłaścicieli (zob. postanowienie z dnia 2 marca 2012 r., II CSK 249/11, niepubl. i orzeczenia w nim powołane). Potwierdzeniem tego poglądu jest stanowisko wyrażone przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 28 października 2003 r., P 3/03, OTK-A, Nr 8, poz. 82, w którym odnosząc się do konstytucyjnej gwarancji nienaruszalności prawa własności wskazał, że zasiedzenie jest bardzo daleko idącym odstępstwem od tej zasady, a zatem wszelkie wątpliwości muszą być tłumaczone na korzyść ochrony własności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2013 roku, V CSK 488/12, Lex 1408230).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, że nie wykazano w toku niniejszego postępowania aby T. W. zmanifestował kiedykolwiek na zewnątrz zmianę charakteru swego posiadania w zakresie udziałów pozostałych współwłaścicieli. Co więcej, jego niechęć do regulacji prawnej kwestii korzystania przez niego z działek (...) wskazuje pośrednio na to, że nie czuł się posiadaczem samoistnym udziałów pozostałych współwłaścicieli. Nie dokonał żadnej czynności, która wskazywałby na zmianę charakteru jego władztwa. Nie może o tym świadczyć wykonywanie drobnych remontów budynku mieszkalnego czy też korzystanie z lasów znajdujących się na działkach (...). Takie czynności są jedynie przejawem wykonywania uprawnień współwłaścicielskich.

Stąd też wniosek o zasiedzenie działek nr (...) na rzecz T., S. i I. W. (2) podlegał oddaleniu.

Na marginesie jedynie zauważyć się godzi, że ustalenia dokonane w niniejszym postępowaniu w zakresie tytułu K. W. do działek (...) mogą stać się podstawą do dokonania przez jej następców prawnych działu spadku po w/w i uregulowania po 80 latach od jej śmierci kwestii tytułu do tejże nieruchomości w sposób należyty.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., nie znajdując podstaw do odstąpienia od zasady wyrażonej w powyższym przepisie. Na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13 par. 2 k.p.c. Sąd postanowił nie obciążać uczestników nieuiszczonymi kosztami sądowymi.

ZARZĄDZENIE

(...)B. M.(...)